

07.08.2023

Asia/2

§ 453

V 16.8.2023, Valtuutettu Ajak Majokin aloite nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisystä

HEL 2022-014569 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, johtava kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Majok Ajak Nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Aloite

Valtuutettu Ajak Majok ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessa nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisyä kehittämällä Nuoren läheltä -mallia keinona ehkäistä ja puuttua oireilevien nuorten tekemiin rikoksiin ja väkivaltaisuuksiin.

Nuoren läheltä -mallin avulla voidaan hyödyntää monikulttuurisissa yhteisöissä jo olemassa olevaa osaamista oireilevien nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Mallissa palkataan nuorten ja nuorten huoltajien välillä olevan sukupolven aikuisia toimimaan sillanrakentajina oireilevan nuoren, huoltajien sekä sosiaali- ja viranomaistyöntekijöiden välillä.

Lisäksi aloitteessa katsotaan, että rangaistusten kiristäminen ja rikosikeudellisen vastuukärajan laskeminen eivät tuota toivottua tulosta.

Asiantuntijat ovat painottaneet pehmeiden keinojen vaikuttavuutta alle 15-vuotiaiden nuorten kohdalla. Pehmeitä keinoja ovat muun muassa nuoren tukemista jo varhaisessa vaiheessa, kodin ja yhteisön avulla, sosiaalityön välineillä.

Kestävän kasvun hanke maahanmuuttajanuorille

Aloitteessa on nostettu esille tärkeä tarve kehittää uudenlaisia keinoja nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumiseen. Aloitteessa mainitulle kohderyhmälle ollaan kehittämässä uusia tukitoimia sekä sosiaali- ja terveystoimissa että järjestökentässä.

Sosiaali- ja terveystoimi käynnistää sosiaali- ja terveysministeriöltä saamallaan Kestävän kasvun-hankkeen noin 1,4 miljoonan euron rahoituksella vuonna 2023–2025 hankkeen, jonka kohderyhmänä ovat lastensuojelun asiakkaana olevat maahanmuuttajataustaiset alaikäiset nuoret ja heidän perheensä Itä- ja Pohjois-Helsingin alueilla. Asiakkaaksi ohjataan alaikäisiä nuoria, joiden tilanteesta on jo vakavaa lastensuojelullista huolta. Kohderyhmän nuorilla on haasteita esimerkiksi päihteiden, mielenterveyden ja koulunkäynnin kanssa, eivätkä heidän vanhempansa ja läheisverkosto kykene tukemaan nuorta tilanteen vaativalla tavalla johtuen vanhempien omaan toimintakykyyn liittyvistä haasteista, kuten palvelujärjestelmän ja kielen heikosta ymmärtämisestä ja sosiaali- ja terveystoimien liittyvistä ennakkoluuloista ja stigmosta.

Hankkeessa pyritään löytämään uusia, vaikuttavia työmenetelmiä maahanmuuttajataustaisten nuorten ja perheiden auttamiseen ja sijaishuollon tarpeen ehkäisyyn sekä lisäämään työntekijöiden kulttuurisen-sitiivistä ymmärrystä ja osaamista, jotta näiden perheiden tarpeisiin osattaisiin vastata paremmin.

Kehitettävä toimintamalli on monialainen ja moniammatillinen, jotta perheet voisivat saada samalta tiimiltä apua räätälöidysti ja kokonaisvaltaisesti ja näin voitaisiin varmistaa, että koko perhe saa avun tilanteeseen. Nuorille ja perheille tarjotaan heidän tarpeisiinsa räätälöityä monialaista ja perheen toimintaympäristöihin jalkautuvaa tukea muun muassa lastensuojelun, aikuissosiaalityön, nuorisoaseman työntekijöiden ja kokemusasiantuntijoiden yhteistyönä. Tukea tarjotaan nuoren sekä vanhemman omiin sekä perheen yhteisen vuorovaikutuksen haasteisiin.

Järjestöyhteistyö

Lastensuojelu tekee tiivistä yhteistyötä myös ennaltaehkäisevää työtä tekevien järjestötoimijoiden kanssa.

Aloitteessa mainittuja periaatteita toteuttava järjestökentän hanke on Sawian, joka on Suomen Pakolaisavun ja Aseman Lapset ry:n yhteishanke. Hankkeen tavoitteena on katkaista ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten väkivalta- ja rikoskierteitä sekä jengiytymistä ja radikaloitumista tukemalla heitä ennaltaehkäisevän, monikielisen jalkautuvan nuorisotyön keinoin. Hankkeessa pyritään myös vahvistamaan perheiden, koulujen ja lähiyhteisöjen kasvatustyötä ja lisäämään ammattilaisten osaamista aiheista. Jalkautuvan nuorisotyön lisäksi hankkeessa järjestetään muun muassa kotikäyntejä perheiden tukemiseksi sekä koulutuksia ammattilaisille. Hanketta rahoittaa EU:n sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF) vuosille 2023–2025. Lastensuojelu ja Sawian-hanke ovat suunnitelleet tekevänsä yhteistyötä muun muassa asiakkaiden ohjauksessa ehkäisevään työhön ja työmenetelmien kehittämisessä.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö kannattavat nuoren läheltä -mallia ensisijaisesti järjestöavustuksin rahoitettavana toimintana. Erilaisilla järjestöillä ja niiden vapaaehtoisilla, esimerkiksi liikuntaseuroissa, on suomalaisessa yhteiskunnassa merkittävä rooli lasten ja nuorten mielekkään toiminnan toteuttamisessa. Järjestöt toimivat usein osana perheiden, asuinalueiden ja yhteisöjen arkea, ja ne tavoittavat todennäköisesti lapsia, nuoria sekä heidän vanhempiaan matalammalla kynnyksellä kuin viranomaiset. Erilaisissa järjestöissä voisi miettiä, miten esimerkiksi ulkomaalaistaustaisia saataisiin enemmän vapaaehtoisiksi niiden toimintaan ja toimimaan tasavertaisina toimijoina suomalaistaustaisten kanssa. Heidän kauttaan voi olla mahdollista tavoittaa myös lapsia ja nuoria, jotka eivät muuten uskaltaisi tulla mukaan järjestöjen järjestämään toimintaan. Muutosagenteiksi voisi puolestaan rekrytoida sellaisia nuoria aikuisia, jotka ovat asuneet lapsuutensa ja nuoruutensa Suomessa.

Nuorisotyö

Nuorisopalvelukokonaisuudessa nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuden parissa työskennellään nuorisotyön keinoin, lähestyen sitä yhteisöllisenä ilmiönä.

Nuorten väkivaltainen käyttäytyminen on tunnistettu huolestuttavana ilmiönä niin Helsingin kuin pääkaupunkiseudun nuorisotyössä. Ilmiötä esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa. Tällä hetkellä se näyttää tiilastollisesti nousevana erityisesti alaikäisillä nuorilla.

Väkivaltailmiö ei näyttäydä toistaiseksi nuorisotyössä jokapäiväisenä ilmiönä. Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa tehtyjen nuorisotyöntekijöiden haastattelujen perusteella näyttäisi siltä, että useimmiten nuorten väkivaltaista käyttäytymistä esiintyy ryhmäilmiönä ja useimmiten

samat tekijäryhmät liikkuvat ympäri pääkaupunkiseutua: lopulta on kyse pienestä osasta nuoria, jotka käyttäytyvät väkivaltaisesti.

Väkivaltaisuus liittyy nuoriin yksilöinä, mutta se on vahvasti ryhmädynamiikkaan kytkeytyvä ilmiö. Nuorisotyö keskittyy yhteisölliseen työskentelyyn nuorten kanssa. Väkivaltaisuuden ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi tehdään ja on edelleen tehtävä, monialaista ja laajaa työtä, yksilöllisen työn rinnalla myös yhteisöllisemmin.

Nuorisopalveluissa kohdennetaan myös voimavaroja heikommassa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin.

Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja varmistavat nuorten tarpeisiin vastaavaa työtä.

Nuorisotyö on nuorten hyvinvointia vahvistavaa, ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisotyössä tehdään väkivallan parissa työtä, mutta edelleen on tarvetta vahvistaa ja kehittää toimivia työtapoja.

Nuorisopalveluissa on tehty ja tehdään nuorten moninaisuuteen liittyviin tarpeisiin vastaamiseksi työtä muun muassa Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa, Moniääninen Helsinki -hankkeessa, Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa ja Ankkuritoiminnan kehittämishankkeessa.

Erityisesti aloitteen teemaan vastaa syksyllä 2022 käynnistynyt pääkaupunkiseudun nuorisotoimien yhteinen Nuorten väkivallan ehkäisy -hanke, jossa kartoitetaan ilmiötä nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla, ja jonka tavoitteena on nuorisoväkivallan ennaltaehkäisyn ja väkivallan puuttumisen mallien kehittäminen nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla.

Hankkeen aikana pyritään tunnistamaan nuorisotyön kehittämiskohtia erityisesti väkivaltailmiön näkökulmasta ja kokeillaan uusia malleja organisoida nuorisotyötä vielä enemmän palveluja tarvitsevien nuorten tavoittamiseksi sekä vahvempien yhteisöllisten verkostojen luomiseksi alueilla.

Nuorisotyössä on eri puolella Helsinkiä käytössä myös ART eli Aggression Replacement Training -menetelmä, jonka avulla voidaan opettaa epäsosiaalisesti (aggressiivisesti tai vetäytyvästi) käyttäytyville nuorille tai nuorille aikuisille valmiuksia rakentamaan vuorovaikutukseen. Osallistujat ovat nuoria, ja usein myös hänen perheensä on mukana työskentelyssä.

07.08.2023

Asia/2

Nuoren läheltä -mallin rinnalla on tärkeä vahvistaa nuorisotyön kohtaamistyötä alueilla. Vaikka nuorisotyössä toimitaan myös nuorten perheiden ja yhteisöjen kanssa, varsinainen perhetyö kuuluu sosiaalityön alueelle. Siksi muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä toimiminen on välttämätöntä, eikä väkivaltaista käyttäytymistä pystytä ennaltaehkäisemää ainoastaan nuorisotyön voimin. Mukaan tarvitaan työntekijöitä eri toimialoilta.

Aloitteesta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunnan lausunnot. Esitys on saatujen lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, johtava kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 07.12.2022 Majok Ajak Nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.06.2023 § 439

HEL 2022-014569 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

26.06.2023 Pöydälle

07.08.2023

Asia/2

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, johtava kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 25.04.2023 § 79

HEL 2022-014569 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Ajak Majokin ja 24 muun valtuutetun nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisyä koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsinki kehittää Nuoren läheltä -mallia keinoena ehkäistä ja puuttua oireilevien nuorten tekemiin rikoksiin ja väkivaltaisuuksiin.

Aloitteessa esitetään, että kehittämällä Nuoren läheltä -mallia Helsinki pyrkii hyödyntämään monikulttuurisissa yhteisöissä jo olemassa olevaa osaamista oireilevien nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Mallissa pallokataan nuorten ja nuorten huoltajien välillä olevan sukupolven aikuisia toimimaan sillanrakentajina oireilevan nuoren, huoltajien sekä sosiaali- ja viranomaistyöntekijöiden välillä.

Aloitteessa katsotaan, että rangaistusten kiristäminen ja rikosoikeudellisen vastuuikärajan laskeminen eivät tuota toivottua tulosta. Asiantuntijat ovat painottaneet pehmeiden keinojen vaikuttavuutta alle 15-vuotiaiden nuorten kohdalla. Pehmeitä keinoja ovat muun muassa nuoren tukemista jo varhaisessa vaiheessa, kodin ja yhteisön avulla, sosiaaliryhmien välillä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että aloitteessa on nostettu esille tärkeä tarve kehittää uudenlaisia keinoja nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumiseen. Aloitteessa mainitulle kohde-ryhmälle ollaan kehittämässä uusia tukitoimia sekä sosiaali- ja terveys-toimessa että järjestökentässä. Käynnistymässä olevissa hankkeissa on huomioitu aloitteessa mainitut tärkeät periaatteet.

Kestävän kasvun hanke maahanmuuttajanuorille

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F193 2001 1800 2050 59

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveystoimi käynnistää sosiaali- ja terveysministeriöltä saamallaan Kestävän kasvun-hankkeen noin 1,4 miljoonan euron rahoituksella vuonna 2023–2025 hankkeen, jonka kohderyhmänä ovat lastensuojelun asiakkaana olevat maahanmuuttajataustaiset alaikäiset nuoret ja heidän perheensä Itä- ja Pohjois-Helsingin alueilla. Asiakkaaksi ohjataan alaikäisiä nuoria, joiden tilanteesta on jo vakavaa lastensuojelullista huolta. Kohderyhmän nuorilla on haasteita esimerkiksi päihteiden, mielenterveyden ja koulunkäynnin kanssa, eivätkä heidän vanhempansa ja läheisverkosto kykene tukemaan nuorta tilanteen vaativalla tavalla johtuen vanhempien omaan toimintakykyyn liittyvistä haasteista, kuten palvelujärjestelmän ja kielen heikosta ymmärtämisestä ja sosiaali- ja terveystalvueluihin liittyvistä ennakkoluuloista ja stig-masta.

Kehitettävä toimintamalli on monialainen ja moniammatillinen, jotta perheet voisivat saada samalta tiimiltä apua räätälöidysti ja kokonaisvaltaisesti ja näin voitaisiin varmistaa, että koko perhe saa avun tilanteeseen. Nuorille ja perheille tarjotaan heidän tarpeisiinsa räätälöityä monialaista ja perheen toimintaympäristöihin jalkautuvaa tukea muun muassa lastensuojelun, aikuissosiaalityön, nuorisoseman työntekijöiden ja kokemusasiantuntijoiden yhteistyönä. Tukea tarjotaan nuoren sekä vanhemman omiin sekä perheen yhteisen vuorovaikutuksen haasteisiin. Hankkeessa pyritään löytämään uusia, vaikuttavia työmenetelmiä maahanmuuttajataustaisten nuorten ja perheiden auttamiseen ja sijaishuollon tarpeen ehkäisyyn sekä lisäämään työntekijöiden kulttuurisensitiivistä ymmärrystä ja osaamista, jotta näiden perheiden tarpeisiin osattaisiin vastata paremmin.

Tavoitteena on palkata hankkeeseen monikielisiä työntekijöitä, jotta vanhempien kanssa olisi mahdollista työskennellä heidän omalla kotikielellään ja näin auttaa luottamuksellisen työskentelysuhteen rakentumisessa.

Järjestöyhteistyö

Lastensuojelu tekee tiivistä yhteistyötä myös ennaltaehkäisevää työtä tekevien järjestötoimijoiden kanssa.

Aloitteessa mainittuja periaatteita toteuttava järjestökentän hanke on Sawian, joka on Suomen Pakolaisavun ja Aseman Lapset ry:n yhteishanke. Hankkeen tavoitteena on katkaista ulkomaalaistaustaisten lasten ja nuorten väkivalta- ja rikoskierteitä sekä jengiytymistä ja radikalisoitumista tukemalla heitä ennaltaehkäisevän, monikielisen jalkautuvan nuorisotyön keinoin. Hankkeessa pyritään myös vahvistamaan perheiden, koulujen ja lähiyhteisöjen kasvatustyötä ja lisäämään ammattilaisten osaamista aiheista. Jalkautuvan nuorisotyön lisäksi hankkeessa jär-

jestetään muun muassa kotikäyntejä perheiden tukemiseksi sekä koulutuksia ammattilaisille. Hanketta rahoittaa EU:n sisäisen turvallisuuden rahasto (ISF) vuosille 2023–2025. Lastensuojelu ja Sawian-hanke ovat suunnitelleet tekevänsä yhteistyötä muun muassa asiakkaiden ohjauksessa ehkäisevään työhön ja työmenetelmien kehittämisessä.

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö kannattavat nuoren läheltä -mallia ensisijaisesti järjestöavustuksin rahoitettavana toimintana. Erilaisilla järjestöillä ja niiden vapaaehtoisilla, esimerkiksi liikuntaseuroissa, on suomalaisessa yhteiskunnassa merkittävä rooli lasten ja nuorten mielekkään toiminnan toteuttamisessa. Järjestöt toimivat usein osana perheiden, asuinalueiden ja yhteisöjen arkea, ja ne tavoittavat todennäköisesti lapsia, nuoria sekä heidän vanhempiaan matalammalla kynnyksellä kuin viranomaiset. Erilaisissa järjestöissä voisi miettiä, miten esimerkiksi ulkomaalaistaustaisia saataisiin enemmän vapaaehtoisiksi niiden toimintaan ja toimimaan tasavertaisina toimijoina suomalaistaustaisten kanssa. Heidän kauttaan voi olla mahdollista tavoittaa myös lapsia ja nuoria, jotka eivät muuten uskaltaisi tulla mukaan järjestöjen järjestämään toimintaan. Muutosagenteiksi voisi puolestaan rekrytoida sellaisia nuoria aikuisia, jotka ovat asuneet lapsuutensa ja nuoruutensa Suomessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että Helsingissä on käynnistymässä vuonna 2023 uusia hankkeita sekä sosiaali- ja terveys-toimen että järjestötoimijoiden tuottamina. Näissä hankkeissa pilotoidaan uusia keinoja ennaltaehkäistä ja puuttua erityisesti alaikäisten nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumiseen. Lautakunta korostaa, että alaikäisten nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy on ensiarvoisen tärkeää, minkä vuoksi lautakunta kehottaa toimialaa etsimään keinoja pitää huolta tämän työn jatkuvuudesta myös vuonna 2023 alkavien hankkeiden päätyttyä.

Lautakunta kehottaa toimialaa tiedottamaan lautakunnalle sekä Kestävän kasvun hankkeen että Sawian-hankkeen tuloksista hankkeiden loppupuolella.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Panostamalla siihen, että maahanmuuttajataustaiset nuoret ja perheet ja heidän tarpeensa tulevat tunnistetuksi ja vastatuksi entistä paremmin lapsiperheiden palveluissa, voimme lisätä perheiden hyvinvointia, ennaltaehkäistä nuorisorikollisuutta ja vaikuttaa niiden nuorten tilanteeseen, jotka ovat jo ajautumassa rikollisuuden pariin. Tukemalla perheitä moniammatillisesti heidän omalla kielellään heidän omiin toimintaympäristöihinsä jalkautuen tehdään palveluista yhdenvertaisempia ja saavutettavampia kaikille. Auttamalla vanhempia heidän omissa vaikeuksis-

07.08.2023

Asia/2

saan ja antamalla heille psykoedukaatiota nuoren oireilusta, lisätään vanhempien voimavaroja ja mahdollisuuksia auttaa nuorta. Antamalla nuorille ja perheille kokemuksen kuulluksi tulemisesta, lisätään heidän luottamustaan ja osallisuuttaan ympäröivään yhteiskuntaan. Lisäämällä perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten kulttuurisensitiivistä ja antirasistista osaamista toiminnan vaikuttavuus kohdistuu myös laajemmalle."

Käsittely

25.04.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Meri Valkama: Lisätään viimeisen kappaleen jälkeen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia kappale: "Lautakunta kehottaa toimialaa tiedottamaan lautakunnalle sekä Kestävän kasvun hankkeen että Sawian-hankkeen tuloksista hankkeiden loppupuolella."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 2:

Jäsen Meri Valkama: Järjestöyhteistyö-otsikon alle viimeisen kappaleen loppuun lisätään teksti: "Lautakunta korostaa, että alaikäisten nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisy on ensiarvoisen tärkeää, minkä vuoksi lautakunta kehottaa toimialaa etsimään keinoja pitää huolta tämän työn jatkuvuudesta myös vuonna 2023 alkavien hankkeiden päätyttyä."

Kannattaja: jäsen Sinikka Vepsä

Vastaehdotus 3:

Jäsen Laura Korpinen: Teen vastaehdotuksen siten, että terveys- ja hyvinvointivaikutusten arvioinnista poistetaan toisesta lauseesta sanat "heidän omalla kielellään", ja poistetaan lause "Auttamalla vanhempia heidän omissa vaikeuksissaan ja antamalla heille psykoedukaatiota nuoren oireilusta, lisätään vanhempien voimavaroja ja mahdollisuuksia auttaa nuorta" ja lause "Lisäämällä perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten kulttuurisensitiivistä ja antirasistista osaamista toiminnan vaikuttavuus kohdistuu myös laajemmalle."

Kun sotepe-rahast ovat rajalliset, ei palveluita voi alkaa lupailta maahanmuuttajien alkuperäisillä äidinkiellillä, tai muutoin liian laveasti. Ei myöskään ole oikein antaa ymmärtää, että maahanmuuttajanuorten sopeutumattomuus olisi suomalaisten vika.

Kannattaja: jäsen Mikko Paunio

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto syntyi seuraavien äänestysten tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Meri Valkama)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 9

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Jarmo Kelo, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Kati Juva, Yaron Nadbornik

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Meri Valkaman vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (poissa 2).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 2 (jäsen Meri Valkama)

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 9

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Jarmo Kelo, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Kati Juva, Yaron Nadbornik

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Meri Valkaman vastaehdotuksen äänin 9 - 2 (poissa 2).

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus 3 (jäsen Laura Korpinen).

07.08.2023

Asia/2

Jaa-äännet: 9

Vilja Alanko, Pentti Arajärvi, Eva Biaudet, Jarmo Kelo, Minna Lindgren, Matti Niiranen, Daniel Sazonov, Meri Valkama, Sinikka Vepsä

Ei-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Kati Juva, Yaron Nadbornik

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 2 (poissa 2).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

11.04.2023 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Saila Nummikoski, lastensuojelun johtaja, puhelin: 310 43439
saila.nummikoski(a)hel.fi

Sari Karisto, vs. nuorten palvelujen ja aikuissosiaalityön johtaja, puhelin: 310 23178
sari.karisto(a)hel.fi

Marja-Riitta Kilponen, toiminnansuunnittelija, lastensuojelu, puhelin: 310 43777
marja-riitta.kilponen(a)hel.fi

Mika Porvari, toiminnansuunnittelija, nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö, puhelin: 310 22410

mika.porvari(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.02.2023 § 33

HEL 2022-014569 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkökulmasta aloite, jossa Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuksien eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin, on tärkeä, mutta se ei sellaisenaan kuulu nuorisolain mukaiseen nuorisotyön perustehtävään. Kuivattu malli kuuluu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tehtävään.

Nuorisopalvelukokonaisuudessa nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuden parissa työskennellään nuorisotyön keinoin, lähestyen sitä yhteisöllisenä ilmiönä. Ehdotettu malli, jossa nuoren kanssa työskennellään yksilöllisesti, olisi merkittävä lisä jo tehtävälle nuorisotyön ennaltaehkäisväälle työlle.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Helsinki kehittää nuorten ongelmien ja väkivaltaisuuden eskaloitumisen ennaltaehkäisemiseksi Nuoren läheltä -mallin. Ehdotetussa mallissa oireilevien nuorten ja heidän huoltajiensa välillä olevan sukupolven aikuiset toimivat sillanrakentajina nuorten, huoltajien ja sosiaali- ja viranomaistyöntekijöiden välillä. Aloitteessa todetaan, että näin varmistetaan, että nuori tulee kohdatuksi parhaimminkin keinoin, läheltä, monialaisesti ja tehokkaasti.

Nuorten väkivaltainen käyttäytyminen on tunnistettu huolestuttavana ilmiönä niin Helsingin kuin pääkaupunkiseudun nuorisotyössä. Ilmiötä esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa. Tällä hetkellä se näyttää tiilastollisesti nousevana erityisesti alaikäisillä nuorilla.

Väkivaltailmiö ei näyttäydy toistaiseksi nuorisotyössä jokapäiväisenä ilmiönä. Nuorten väkivallan ehkäisy -hankkeessa tehtyjen nuorisotyöntekijöiden haastattelujen perusteella näyttäisi siltä, että useimmiten nuorten väkivaltaista käyttäytymistä esiintyy ryhmäilmiönä ja useimmiten samat tekijäryhmät liikkuvat ympäri pääkaupunkiseutua: lopulta on kyse pienestä osasta nuoria, jotka käyttäytyvät väkivaltaisesti.

Väkivaltaisuus liittyy nuoriin yksilöinä, mutta se on vahvasti ryhmädynamiikkaan kytkeytyvä ilmiö. Nuorisotyö keskittyy yhteisölliseen työskentelyyn nuorten kanssa. Väkivaltaisuuden ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi tehdään ja on edelleen tehtävä, monialaista ja laajaa työtä, yksilöllisen työn rinnalla myös yhteisöllisemmin.

Nuorisotyön yhtenä tehtävänä on yhdessä nuorten kanssa tehdä kestävämpää, turvallisempaa ja toimivampaa Helsinkiä. Nuorisopalveluissa kohdennetaan myös voimavaroja heikommassa olevien nuorten tueksi ja työtä tehdään siellä, missä sitä eniten tarvitaan. Enemmän tukea tarvitseville nuorille tarjotaan yksilöllistä tukea, monipuolista kunkin nuoren tilannetta tukevaa toimintaa sekä tarvittaessa ohjausta sopivan avun piiriin. Viime vuosina nuorisopalveluissa on lisätty resursseja etsivään ja jalkautuvaan nuorisotyöhön, jotka osaltaan ehkäisevät syrjäytymistä ja varmistavat nuorten tarpeisiin vastaavaa työtä.

Nuorisotyö on nuorten hyvinvointia vahvistavaa, ensisijaisesti ennaltaehkäisevää työtä. Nuorisotyössä tehdään väkivallan parissa työtä, mutta edelleen on tarvetta vahvistaa ja kehittää toimivia työtapoja. Nuorisopalveluissa on tehty ja tehdään nuorten moninaisuuteen liittyviin tarpeisiin vastaamiseksi työtä muun muassa Nuorten väkivallan ehkäi-

07.08.2023

Asia/2

sy -hankkeessa, Moniääninen Helsinki -hankkeessa, Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön hankkeessa ja Ankkuritoiminnan kehittämishankkeessa (ks. näistä tarkemmin oheismateriaalina olevassa liitteessä).

Erityisesti aloitteen teemaan vastaa syksyllä 2022 käynnistynyt pääkaupunkiseudun nuorisotoimien yhteinen Nuorten väkivallan ehkäisy -hanke, jossa kartoitetaan ilmiötä nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla, ja jonka tavoitteena on nuorisoväkivallan ennaltaehkäisyn ja väkivallan puuttumisen mallien kehittäminen nuorisotyössä pääkaupunkiseudulla. Hankkeen aikana pyritään tunnistamaan nuorisotyön kehittämiskohtia erityisesti väkivaltailmiön näkökulmasta ja kokeillaan uusia malleja organisoida nuorisotyötä vielä enemmän palveluja tarvitsevien nuorten tavoittamiseksi sekä vahvempien yhteisöllisten verkostojen luomiseksi alueilla.

Nuorisotyössä on eri puolella Helsinkiä käytössä myös ART eli Aggression Replacement Training -menetelmä, jonka avulla voidaan opettaa epäsosiaalisesti (aggressiivisesti tai vetäytyvästi) käyttäytyville nuorille tai nuorille aikuisille valmiuksia rakentavaan vuorovaikutukseen. Osallistujat ovat nuoria, ja usein myös hänen perheensä on mukana työskentelyssä.

Väkivallan kanssa tehtävään työhön tarvitaan edelleen resursseja niin nuorisotyöhön kuin perhetyöhön. Nuoren läheltä -mallin työ nuorten ja perheiden kanssa olisi merkittävä lisä nuorisotyön rinnalle, kuitenkin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toteuttamana. Mikäli perheiden kanssa työskentelyä halutaan lisätä nuorisotyössä, tarvitaan tähän resursseja. Tällä hetkellä nuorisotyössä ei ole väkivallan ehkäisyyn ja siihen puuttumiseen kaupungin omaa rahoitusta, jolla toiminta pystyttäisiin vakiinnuttamaan osaksi nuorisopalveluiden toimintaa.

Nuoren läheltä -mallin rinnalla on tärkeä vahvistaa nuorisotyön kohtaamistyötä alueilla. Vaikka nuorisotyössä toimitaan myös nuorten perheiden ja yhteisöjen kanssa, varsinainen perhetyö kuuluu sosiaalityön alueelle. Siksi muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä toimiminen on välttämätöntä, eikä väkivaltaista käyttäytymistä pystytä ennaltaehkäisemään ainoastaan nuorisotyön voimin. Mukaan tarvitaan työntekijöitä eri toimialoilta.

Käsittely

28.02.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Teija Makkonen: Poistetaan kappale 5 toisen lauseen perästä sanat ”taustasta riippumatta”.

07.08.2023

Asia/2

Eli lause tämän jälkeen: ”Ilmiötä esiintyy kaikkien nuorten keskuudessa.”

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Teija Makkosen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Sini Perho, suunnittelija, puhelin: 310 71596
sini.perho(a)hel.fi